

Силабус дисципліни «Культура мови перекладу»

ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – В Культура, мистецтво та гіманітарні науки
спеціальність – В 11 Філологія (за спеціалізаціями)
спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша - англійська
освітньо-професійна програма –
«Філологія (германські мови): методика викладання і
переклад»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП Юрчишин Тетяна Василівна

Контактна інформація tetianayurchyshyn@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Культура мови перекладу» має на меті розвиток умінь і навичок оцінювання тексту перекладу щодо його відповідності загальнолітературній нормі та стилістичній системі літературної мови, орієнтує майбутніх перекладачів на дотримання естетичних принципів при передачі національного колориту оригіналу, на творчі пошуки у відтворенні індивідуального стилю автора.

Дисципліна спрямована на активізацію пізнавальних інтересів студентів та реалізацію їх евристичних здібностей, необхідних для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасних фахівців у сфері перекладу.

Предмет навчальної дисципліни – способи і правила перекладу та корегування текстів різних жанрів і стилів відповідно до чинних норм в галузі лексики, морфології, синтаксису та стилістики.

Основним завданням навчального курсу є формування у здобувачів професійних навичок перекладацького та постперекладацького вичитування текстів з відчуттям меж втручання в авторський текст.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лекційні/ практичні)	Тема	Результати навчання	Форма контролю
4/2	1. Культура мови перекладу як наукова і навчальна дисципліна, її підрозділи, зв'язок з іншими мовознавчими дисциплінами.	Розуміння теоретичних основ культури мови перекладу, здатність аналізувати взаємозв'язки з іншими мовознавчими дисциплінами, визначення ролі культури мови перекладу в професійній діяльності перекладача.	Усне опитування, тести.

4/2	2. Функціональні стилі сучасної української літературної мови. Критерії класифікації. Милозвучність українського мовлення.	Знання стилістичної системи української мови, обсягу поняття «стиль», мовних і позамовних факторів, що впливають на становлення стилю, навички аналізу текстів різних стилів.	Письмові практичні завдання, питання, тести.
2/1	3. Мовленнєвий етикет українського народу. Поняття мовної норми. Види мовних норм. Словники як джерело фіксації мовної норми.	Вміння застосовувати етикетні формули у різних комунікативних ситуаціях; знання мовних норм, розпізнавання та аналіз мовних відхилень від норми; навички користування словниками (орфографічними, тлумачними, фразеологічними тощо).	Проблемні завдання, питання, редагування текстів.
4/1	4. Лексичні норми сучасної української літературної мови. Синоніми і точність мовлення.	Знання лексичних норм; навички використання синонімів із врахуванням їх стилістичних особливостей; оволодіння стилістичними прийомами для надання різних емоційних відтінків текстам, що перекладаються.	Пошукові завдання, робота з електронними ресурсами, тести, переклади.
2/1	5. Орфографічні норми сучасної української мови (на рівні фонетики, словотвору і морфології).	Оволодіння фонетичними, словотвірними та морфологічними орфографічними нормами; підвищення мовної культури та грамотності.	Ситуаційні завдання. Тести.
4/1	6. Пунктуаційні норми сучасної української мови (у простому та складному реченнях).	Здатність правильно розставляти розділові знаки у простих та складних реченнях, вміння критично оцінювати власні та чужі тексти з погляду правильності пунктуації.	Ситуаційні завдання. Тести.
4/1	7. Чистота мовлення як відповідність лексичним нормам. Мовний суржик та шляхи його подолання.	Розвиток мовної самосвідомості, здатність ідентифікувати та уникати мовного суржику; підвищення загальної мовної культури.	Вправи, ситуаційні завдання.
2/2	8. Форми і види перекладу. Добір синонімів під час перекладу. Фразеологічна точність та її роль при виконанні перекладу.	Знання базових засад буквального, адекватного, реферативного та анотаційного перекладу; вироблення навичок використання ефективних стратегій синхронного перекладу; навички добору синонімів при перекладі; здатність до аналізу і відтворення фразеологізмів.	Кейси, письмові вправи.

4/1	9. Тавтологія і плеоназм. Доцільність уживання їх в різних стилях текстів, що перекладаються.	Здатність аналізувати тексти на предмет тавтології і плеоназму та розуміння стилістичної доцільності їх використання; формування професійних навичок перекладу та критичного аналізу текстів.	Проблемні завдання, письмові вправи, переклади.
2/2	10. Соціальні та територіальні діалектизми, жаргонізми, арго та сленг. Врахування їхніх функцій у перекладацькій діяльності.	Знання методів перекладу, які враховують специфіку діалектів і жаргонів, передають культурний контекст та смислові відтінки, властиві оригінальному тексту; здатність критично оцінювати тексти та їх переклади з точки зору адекватності відтворення мовних особливостей.	Пошукові завдання, робота з електронними ресурсами, тести, переклади.

Рекомендовані джерела інформації

1. Волощак М. Неправильно-правильно. Довідник з українського слововживання. Київ, 2022. 128 с.
2. Дерік І.М. Теорія і практика перекладу. Аспекти перекладу: навч. підр. Одеса, 2022. 246 с.
3. Должникова Т.І., Терновська Т.П. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: навчальний посібник. Київ: Ленвіт, 2019. 132 с.
4. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської і української мов. Вид. 2-е перероб. і допов.: навч. посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2021. 328 с.
5. Зубков М. Г. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. 2-ге вид., доп. і змін. Київ: Арій, 2019. 608 с.
6. Карабан В.І., Борисова О.В., Колодій Б.М., Кузьміна К.А. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську). Вінниця, Нова книга, 2003. 208 с.
7. Омельчук С., Блажко М. Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції "Українського правопису". Київ: Грамота, 2020. 224 с.
8. Сабліна С. В. Сучасні мовознавчі проблеми дослідження українського мовного етикету [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/archive/articles/2783.pdf>
9. Струганець Л. В. Культура мови : словник термінів / Любов Василівна Струганець. Т. : Навчальна книга «Богдан», 2020. 88 с.
10. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 391 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних робіт заборонено.
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка (за 100-бальною шкалою) дисципліни «Культура мови перекладу» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Тестування за темами змістового модуля	Оцінка за виконання завдань тренінгу	Оцінка за виконання завдань самостійної роботи (реферат, доповідь, презентація).	Тестові завдання (20 тестів по 2 бали) – макс. 40 балів. Практичне завдання на редагування перекладу – макс. 60 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом